

Rapport från en mentalbeskrivning

Text: Maud Stavenor

Två kvällar i april anordnade Heby BK Mentalbeskrivning Hund (MH) för colliehundar efter förfrågan från Collie Uppland (Upplands Lokalområde av Svenska Collieklubben).

Båda kvällarna var fyra hundar anmälda. Alla kom och gick banan och fick "Känd Mental Status". Sex av hundarna var "döva" och blev således godkända på skotten, vilket är ett mycket bättre resultat än vad statistiken visar för collies i övrigt. Roligt !

Kontakt är första momentet i en mentalbeskrivning. Testledaren jobbar med hunden medan beskrivaren gör en bedömning i hälsning, samarbete samt hantering av hunden.

På måndagskvällen fanns också en femte collieägare på plats med förhoppning om att även hennes hund skulle hinna beskrivas innan solen gick ned, vilket är senaste tidpunkt för att få genomföra en beskrivning. Tyvärr blev det inte så, tiden rann iväg och solen gick ner när den fjärde hunden var klar.

Båda kvällarna var mycket trevliga, vädret var varmt och soligt och stämningen var glad och uppsluppen. Några av deltagarna sa -"Tänk, att ett MH kan vara så här lugnt och gemytligt och dessutom roligt"! Det är väl ett gott betyg som vi ska ta åt oss av och värna om.

I ett moment beskrivs hundens lek, tillsammans med testledaren och med föraren tillsammans med testledaren. Som publik får man gå med och följa en hunds MH, utan egen hund! Gruppen ska hela tiden vara samlad i "flock" samt vara tyst och lugn.

När jag satt där ute i busken tänkte jag på Lena Sahlestedt (ja he he, det kan man faktiskt göra hur konstigt det än låter ;-)) som har knåpat ihop en ny cape av tjockt tyg till avståndsgubben. Med den gamla sladdercapen fick man ständigt frukta för platt fall för att eländet hade snott sig runt benen när

I ett av momenten beskrivs hundens förföljande och gripande i "harbanan", där en "flyende hare" far iväg i sicksack för att helt plötsligt bli helt still.

Hund och förare passerar ett "skrammel" och hundens ljudkänsla beskrivs. Efteråt ska hunden våga gå fram och kolla.

Att anordna MH med "egna" figuranter, beskrivare och testledare är ett bra sätt för klubben att tjäna pengar, men det "sliter" på figuranterna – under en heldag med 8 hundar förflyttar sig en figurant ca 1,5 mil medelst språng, hopp, gång, hasning etc.

Vid momentet "Spöken" beskrivs hundens hot/aggression, kontroll, rädsla, och nyfikenhet. Testledaren styr de två spökerna. Efter är det viktigt att människorna ger sig till känna för hunden som sedan kan komma över sin rädsla.

Vår förhoppning är att flera ska bli sugna på att utbilda sig till figgar så att vi blir många att dela på hoppen och skutten, för ju fler vi är desto mindre träningsvärk behöver var och en få. Samtidigt lär man sig massor om olika hundrasers och hundindividers kroppsspråk och reaktioner.

Detta är roligt!

Välkommen att gå med som publik på nästa MH som anordnas på klubben!

Som sista moment beskrivs hundens skottkänsla. Här leker hundägaren med sin hund mellan skotten. Klarar inte hunden att starta om leken avbryts momentet.

man skulle kasta sig ut ur gömslet. Klubbens nya RUS-ansvariga – Mia Ohlsson höll i allt det administrativa med den äran! Hon fixade dessutom köket så att alla fick kaffe med macka och kaka. Övriga som jobbade var Göran Hawée som beskrivare, Michael Isberg som testledare och som figuranter Mats Lund, Pia Hedfors, Ulrika Helgesson och jag.

"Dumpe" är en overall som plötsligt flyger upp från ingenstans några meter framför hunden.

Det är viktigt att hunden får avreagera vid varje upplevelse. Hunden ska inte ha någon kvarstående rädsla efter ett moment.

Här sitter hundägaren och pratar lugnande och hunden vågar nosa på "dumpe".

Mentalbeskrivare Göran Hawée gör en summering av hur hunden har fungerat och förklarar protokollet för hundägarna medan hunden kan pusta ut. RUS-ansvarig Mia Ohlsson sköter alla papper och testledaren Michael Isberg lyssnar till Görans summering med en välförtjänt kopp kaffe.

Vad ingår i en Mentalbeskrivning?

Mentalbeskrivningen ger mått på de individuella tröskelvärdenas höjd (hundens medfödda tendens att utlösa ett visst beteende).

Förr testade man hundarna i 8 olika situationer, nu testar man i 18 olika situationer. I USA där man är långt framme testar man hunden i hela 33 olika situationer.

När det gäller jakthundar har vi avlat på vissa höga tröskelvärden. En älghund t.ex. ska ju stå och skälla på älgen, den får aldrig avsluta jakten och gå till angrepp.

Skulle alla Sveriges hundar släppas ut i skogen för att klara sig själva, då skulle troligtvis jakthundarna svälta ihjäl först p.g.a sina höga tröskelvärden.

Dessa moment ingår

1. **Kontakt:** Avser att beskriva hundens förmåga att ta kontakt med och besvara kontakt från främmande människor. Det innebär att hunden ska hälsa på åskådare och testledare.

2. **Lek:** Avser att aktivera både hund och förare och att beskriva hundens intensitet i leken och förmågan att samarbeta. Ett föremål kastas mellan föraren och testledaren. Testledaren kastar och kallar på hunden när den gripit föremålet.

3. **Jakt:** Avser att beskriva hundens lust att springa efter och gripa ett föremål (trasa) i rörelse. Trasan är fastsatt i en lång lina som dras i hög fart mellan i marken nedslagna rör. Hunden släpps

när trasan passerat halva sträckan. Hunden har nu möjlighet att rusa efter och gripa trasan. Att springa efter och gripa är en mycket värdefull egenskap för brukshundar. Dessa beteenden ingår i många moment. Exempelvis apportering.

4. **Aktivitetsnivå:** Beskriver hundens reaktioner i en situation där en förväntad aktivitet uteblir. Hunden hålls enbart i kopplet. Det är viktigt att bruks- och tjänstehundar kan koppla av mellan olika dressyrmoment och arbetspass.

5. **Avståndslek:** Avser att beskriva hundens förmåga till aktivitet/samarbete med främmande person på avstånd från föraren.

6. **Överraskning:** Avser att beskriva hundens sociala rädsla och aggressivitet i en hastigt överraskande situation. En docka rycks upp oväntat och snabbt framför hunden. Det är viktigt att veta i vilken grad hunden blir rädd eller arg i sådana situationer. I alla situationer där hunden kan bli rädd/arg är det av intresse att se hur snabbt hunden kommer över sin rädsla/aggression.

7. **Ljudkänslighet:** Avser att beskriva hundens miljörädsla i bullersituationer. I vår larmiga miljö är det inte enbart brukshundar som behöver klara av starkt slammer. Att hunden blir överraskad är naturligt men rädslan ska försvinna när den upptäcker att ljudet inte var något farligt. Ljudkänslighet är besvärligt för hunden och det är till hinder i bruksarbetet.

8. **"Spöken" (hot):** Avser att beskriva hundens rädsla och aggressivitet inför hot som ser obekant ut och närmar sig långsamt. Försvarslust kan framkallas i olika situationer. Hunden kan exempelvis försvara sig själv, sin familj, sin mat, osv. Erfarenheten har visat att höga, smala figurer med markerade huvuden påverkar resursförsvaret (att försvara det som är angeläget). Därför användes de så kallade "spökerna" i detta prov.

9. **Skottprov:** Avser att beskriva hundens reaktion och förmåga att aktivera sig under skottlossning. Det är nödvändigt att hundar som ska användas som tjänstehundar eller i bruksprov är orädda och kan arbeta under skottlossning. Även andra hundar bör vara skottfasta. Hundar kan lida kraftigt av sin skoträdsla. Dessa hundar har det svårt speciellt under nyårs- och påskhelgen då det smäller ofta och överallt.